هویت حرفه ای درک شده دانشجو بعنوان استاد در دانشجویان تحصیلات تکمیلی پرستاری: توسعه و روان سنجی ابزار

نویسندگان: پگاه مطوری پور، مریم علیزاده، هومن شهسواری

بخش اصلی (مقدمه، روش، یافته‌ها، نتیجه‌گیری ...)

مقدمه:

دانشجویان تحصیلات تکمیلی پرستاری (دانشجو به عنوان معلم) ممکن است خود پرستاران بالینی با تجربه و موفقی باشند اما برای ایفای نقش استادی و گذار به این نقش، تازه کار و سردرگم بوده، نیازمند یک الگو جهت شکل‌گیری هویت حرفه‌ای و هدایت شدن توسط یک استاد پرستاری متخصص دارند. بنابراین شکل‌گیری هویت استادی مناسب و درک دانشجو بعنوان معلم از آن، بسیار بااهمیت است. جهت اندازه گیری میزان شکل گیری هویت حرفه ای معلمی در دانشجویان تحصیلات پرستاری ابزار اختصاصی آن هم در بافتار ایرانی اسلامی وجود ندارد.

روش کار:

پژوهش حاضر، یک مطالعه ابزارسازی میکس متد است که در سال ۱۴۰۴-۱۴۰۵ انجام شد. جامعه هدف، کلیه دانشجویان تحصیلات تکمیلی و اساتید هیات علمی پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی و نمونه‌های پژوهش شامل دانشجویان تحصیلات تکمیلی و اعضا هیات علمی پرستاری مشمول معیارهای ورود به پژوهش هستند. روش اجرا در قالب سه مرحله اصلی تولید گویه‌ها- تولید پرسشنامه اولیه- تست میدانی انجام گرفت. در مرحله اول، از تحلیل مفهوم هیبرید استفاده شد. این روش مشتمل بر سه فاز نظری، کار در عرصه و فاز تحلیلی است. در مرحله تئوریک جست و جوی متون، در فاز کار در عرصه مصاحبه‌های کیفی (۱۲ نفر) و نهایتا در فاز تحلیلی یافته‌ها با یکدیگر ترکیب شدند. ویژگی‌ها، پیشایندها و پیامدهای مفهوم تعیین گردید سپس ابزار اولیه تدوین شد. بعد از شکل گیری استخر گویه‌ها، روایی صوری و محتوا بررسی شد. در مرحله سوم، نمونه گیری بیش از ۵ برابر تعداد گویه ها (۲۰۰ نفر) از طریق نمونه‌گیری آسان از دانشجویان تحصیلات تکمیلی پرستاری انجام شد. بعد از آن جهت تعیین روایی سازه و بعد بندی ابزار، فاکتور آنالیز اکتشافی انجام شد و پایایی ابزار، با بررسی همبستگی درونی به روش آلفای کرونباخ محاسبه گردید.

نتایج:

ابزار نهایی توسعه داده شده مشتمل بر ۲۲ گویه و در سه بعد شکل گرفت. فاکتور اول " صلاحیت حرفه‌ای" شامل سیزده گویه، فاکتور دوم " تعلق خاطر به نقش استادی" شامل شش گویه و فاکتور سوم " تعهد بر ایفای نقش استادی" شامل سه گویه نام گرفت. روایی صوری ابزار نیز کنترل و تعدیلات لازم در گویه‌ها انجام شد. همچنین در بررسی روایی محتوا شاخص CVI و CVRبرای تمامی گویه ها بالای 0.8 بدست آمد. روایی سازه از طریق فاکتور آنالیز اکتشافی انجام شد. KMO ۰.۹ و تست بارتلت ۰.۰۰ را نتیجه داد که نشان دهنده کفایت نمونه گیری و قابلیت مدل برای ارائه مدل و بعدبندی ابزار طراحی شده است. پایایی برای هر یک از ابعاد به ترتیب ۰.۹۱ و ۰.۸۹ و ۰.۷۶ و برای کل ابزار ۰.۹۴ در سطح مطلوب بود.

نتیجه‌گیری:

شکل گیری ابزار بومی متناسب با شرایط و ضوابط تحصیل دانشجویان تحصیلات تکمیلی پرستاری در دانشگاه های علوم پزشکی امکان اندازه گیری واقعی هویت حرفه ای درک شده دانشجویان تحصیلات تکمیلی پرستاری که آماده ایفای نقش معلمی به شکل رسمی و بعنوان معلمان تازه کار آماده خدمت هستند، فراهم شد. بنابراین در ابتدای شروع خدمت می‌توان با اندازه‌گیری میزان هویت حرفه‌ای مداخله کرده و برنامه‌ریزی مناسب را برای معلمان آماده به خدمت انجام داد و در دوره‌های زمانی مشخص میزان اثرگذاری مداخلات را ارزیابی کرده و برای مداخلات آتی برنامه ریزی مناسب را انجام داد.

کلمات کلیدی:

روان سنجی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، پرستاری، هویت حرفه‌ای